

Ayşe Sarsayın da "Necatigil Arşivinin Kuytulardan: Kasideler" yazısında, söz konusu kasidelerin nasıl yazıldığına ilişkin lezzetle okunan, "içeriden" bilgiler verecek bütünlüyor Hızlan'ın yazısını.

"Sonsuz Bir Çizgide Yaşamı..." başlıklı yazıda, bir şair bir şairden söz açıyor, Refik Durbaş, Necatigil üstüne düşüncelere, düşlere dalıyor.

"Şakakları hafif kırılmış, gözlüğü burnunun ucunda, dudaklarının arasında hiç sönmeyen sigarası ile geçer gider bir 'Eski Sokak'tan..."

O 'Eski Sokak' ki artık kendi adıyla anılmaktadır ve orada 1963'e kadar yedi yıl oturmuştur..."

"Sözcükler" in Necatigil dosyasında en çok ilgimi çeken yazılardan biri de Tunç Tayanç'ın "Tercüme Bürosu, Tercüme ve Behçet Necatigil" i oldu doğrusu. Çevirmenliğimden mi, bilmem. Ama bize bereketli ve varis bir kültür dönemini anımsatmasını payı olsa gerek.

"NECATİGİLLERDEN BEHÇET"

Doğumunun 100. yılında Necatigil, "Çevrimdışı İstanbul" un ilk sayısında da azımsanmayacak bir yer tutuyor.

Ayşe Sarsayın, "Necatigil Arşivinin Kuytulardan" yazılını, "Çevrimdışı İstanbul" da bu kez 1950'lerin "Edebiyat Matineleri"yle sürdürüyor:

"Edebiyat matinelerini önemsememde, çocukluğumda dinlediğim hikâyelerin etkisi olmuştur kuşkusuz. Sonraki yıllarda bir yandan 80'lerin siyasi ve ideolojik ikliminde dayatılmaya başlayan popüler kültür yöneliminin gitgide tek geçerli değer olmasına, edebiyatın da 'pazar' algısıyla değerlendirilip ticari bir metaya dönüştürülmesine tanık olup, bir yandan da bir avuç edebiyat sevdalısının sisteme direnip kendi değerlerini korumaya çalışmasını hayranlıkla izlerken, edebiyat matineleri geliyor aklıma bazen -ve her seferinde babamın 'Edebiyat Matines'i' şiirini hatırlıyorum. 'Koltuğunda kaykılıp çiğket çiğneyen kızlar, uyuklayan dalgın delikanlılar' o zamanlar da varmış, has edebiyatın meraklısı hep azınlıktaymiş diye avunuyorum az çok, ama daha umutsuz bir geleceğin habercisi olduğunu düşünmekten de alkoyamıyorum kendimi."

Asuman Susam'ın Necatigil şiiri üstüne kapsamlı bir incelemesi de yer alıyor dergide: 'Arada' Kalmışın 'İç' Sıkıntısı.

"Biricikliğinin gücünü benzersiz poetikasında, tekilliğinden, bağımsızlığından alan bir şairdir Necatigil" diyor Susam. "Aynksı değildir, ama ciddi bir ara, açıklık vardır diğerleriyle arasında. Zaman zaman anlaşılmasın, hem zorunlu hem gönüllü bir yalnızlığa çekilmesine neden olan bu ara, çağdaşlar ve öncülleriyle arasındaki bağı da kopuş ve kaçış çizgilerini de açık eder aslında..."

Gonca Özmen ise "Bir Çevirmen Olarak Behçet Necatigil" i ele alıyor. Özmen'in yazısını okurken Necatigil'in çevirmenlikteki ustalığının ayrıntılarına ulaşmakla kalmıyor, genel olarak çeviri uğraşının ne demek olduğu konusunda da bilgileniyorsunuz.

Özmen'in, yazısının sürprizi ise Necatigil'in "Her şey bir çeviri" şiirini, "Ben her şeyi kendime çeviriyorum / Ayrıntılarda fark oluyor / Bir habere, bir acıya, bir sevgiye bakışımız / Sende başka, bende başka" diye biten şiiri okura sunuvarmese.

Ama bir şaşırtı daha var bu dosyada. O da Gökçenur Ç. 'ye, rüyasında gelen bir Necatigil şiiri: "Necatigillerden Behçet"!

DOĞUMUNUN 100. YILINDA, İKİ EDEBİYAT DERGİSİNDE BEHÇET NECATİGİL

'Ben gidince nem kalır...'

16 Nisan 2016, çağdaş şiirimizin en özgün şairlerinden Behçet Necatigil'in yüzüncü doğum günü. Doğumunun yüzüncü yılında, Selim İleri'nin deyişiyle "kırk inceliklerin şairi" Necatigil için düzenlenen etkinlikler, onun hem ölümünden kırk yıla yakın bir süre yeniden değerlendirilmesi hem de yeni kuşakların onunla tanıştırılması açısından gerçekten çok önemli.

Marimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde dün başlayan "Ardından Dökülen Su-Ben Gidince Nem Kalır: Behçet Necatigil 100 Yaşında" başlıklı sempozyum bugünkü oturumlarıyla sona erecek.

Necatigil'in tüm yapıtlarını yayımlayan Yapı Kredi Yayınları'nca düzenlenen "Sevgilerde: Behçet Necatigil 100 Yaşında" sergisi, 14 Nisan'da açılacak ve 3 Mayıs'a kadar izlenebilecek. YKY, bu sergi için bir de katalog hazırladı. Bu yıl "100. Yıl Necatigil Şiir Emek Ödülü" adıyla verilecek şiir ödülü töreni de sergi açılışında gerçekleştirilecek. 14 Mayıs'ta da TESAK'ta Kadıköy Belediyesi'nin bir anma etkinliği olacak.

100. yılın önemli bir bölümünü ise yeni yayınlar oluşturuyor. Şairin "Serin Mavi" adıyla yayımlanmış olan aile mektupları, bazı eklemelerle genişletilerek yeniden yayına hazırlandı. YKY, geçen ay yayımlanan "Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü"nden sonra, "Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü" nün Necatigil'in ölümünden önceki son biçimiyle tipkibasımını, "İki Başına Yürümek" ve "Kareler Aklar" in özel baskılarını, Şaban Özdemir'in hazırladığı, şairin çocukluk ve gençlik verimlerini bir araya getiren "Küçük Muharri" i okurlara sunacak.

Bir başka çalışma da Necatigil'in dost meclislerinde aruz vezniyle yazdığı kaside tarzı klasik şiirler. Kızı Ayşe Sarsayın'dan aldığım bilgiye göre, yıllardır kayıp sanılan eski yazıyla yazılmış bu kasideler, şairin eşi Huriye Necatigil'in ölümünün ardından, ev boşaltılırken bulunmuş. Sarsayın, Şaban Özdemir tarafından YKY'nin desteğiyle Türkçeleştirilen kasideleri, yazıldıkları dönemlerin hikâyeleriyle bütünlendiriyor.

Necatigil'in 1937 yazında Almanya'dan kız kardeşi Fahamet'e yazmış olduğu "Fa'ya Mektuplar" ve kendisine gönderilmiş edebiyatçı mektuplarından seçilecek de ölümündeki yılların tasarıları arasında.

Everest Yayınları, Necatigil'in radyo ovunu uyarlamaları "Naimâ" ve "Ev-

liya Çelebi'nin ardından, Ahmet Mithad Efendi'nin "Müşâhedat" romanının yayın hazırlığı içinde. Unamuno çevirisi "Sis" romanı ile yıllardır baskısı olmayan "Yaman Adam", arşivde bulunan kitaplaşmamış birkaç öykünün de eklenmesiyle Can Yayınları'ndan çıkacak. "Andersen Masalları" çevirisi ise Can Çocuk'un yayın izlencesinde.

Bu bilgileri aldığım Sarsayın, bu yıl çıkan iki kitabı, Selim İleri'nin "Kırk İnceleklerin Şairi-Behçet Necatigil" i ile Yüksel Pazarkaya'nın "Unutulmak İsteyen Şair Behçet Necatigil 100 Yaşında" sını da anmadan geçmemek gerektiğini vurguluyor.

DERİNLERDEKİ NECATİGİL ŞİİRİ

Görüldüğü gibi bugünlere ve önümüzdeki günler benzersiz bir Necatigil şöleni niteliğinde. Ama bu kadar da değil. Bir onuncu yılını kutlayan, öbürü ilk kez yayımlanan iki dergi, "Sözcükler" ve "Çevrimdışı İstanbul", bu sayıların özel sayılarını Necatigil'e ayırdı.

"Sözcükler" i 2006'dan bu yana büyük emek ve özveriyle çıkaran Turgay Fişekçi, derginin "Merhaba" sında diyor ki:

"Toplumsal bellek, çoğu zaman kolaylığı kaçıp, ozanları en sevilen birkaç şiiriyle anımsar. Necatigil de bu yazıdan kurtulamayanlardan: 'Gizli Sevda', 'Nilüfer', 'Solgun Bir Gül' ozanıdır çoğunca.

Bütün büyük ozanlar gibi, Necatigil'in yaratı dünyası da çok katmanlıdır oysa (...) dar sınırlarla belirlenebilecek bir şiir değildir Necatigil şiiri. İlk dönemlerinden başlayarak çağın ve insanın sorunlarına evrensel bir bakışla yaklaşmıştır. 1950 tarihli dizelerinde, 'Dağlarda ateşler

yandı / Karanlıktan korkulmaz.' demiştir. 1959 tarihli 'Travers', 1962 tarihli 'Panik' ve daha başkaları Türk şiirinde endüstri toplumunu belki de ilk anlatan şiirlerdir. 'Ben bir traversim entroverti' dizesinin ardında koca bir çağdaş endüstri toplumu durur.

Bu nedenle, doğumunun 100. yılında Behçet Necatigil şiirinin yüzey sularından sınırlı derinlerine inme, çağının şairi Necatigil'i tanımının zamanıdır."

"Sözcükler" in Mart-Nisan sayısının tümüne yakın bir bölümü Necatigil üstüne yazılara, anılara ayrılmış. Emin Özdemir, Tahir Abacı, Alper Beşe, Hakan Savaş, Nedim Gürsel, Yüksel Pazarkaya, Kenan Sarıoğlu, Sina Akyol, Besim Dalgıç, Hüseyin Alemdar, Hakan Tabakan hepsi de değişik bakışlarla farklı yaklaşımlar getiriyorlar Necatigil'e.

Doğan Hızlan ise "Mektupların İzinde Anılar / Anımsamalar" yazısında, Necatigil'in, bir akşam yemeği bir aradığına kaleme aldığı, sonradan kaybolduğu sanılan ama Ayşe Sarsayın'ın bulup ortaya çıkardığı bir kasidenin öyküsünü anlatıyor ve kasideyi ilk kez sunuyor okurlara. Daha önce dediğim gibi şairin dost meclislerinde yazdığı kasideler önümüzdeki günlerde kitaplaşacak. Ama siz siz olun, mısralarında Yaşar Kemal ile Orhan Kemal'in de anıldığı bu kasideyi kitap çıkmadan Hızlan'ın yazısından okuyun. Neden dersiniz, çağdaş şiirimizin ustalarının klasik şiirimizi ne denli derinden özümlediklerinin benzersiz bir örneği de ondan...

